

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Dumineca.

Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anu lu XII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmond'a 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 88.

Dumineca, 17/5 Novembre

1878.

Conflictulu interioru.

Brasiovu, 16 Novembre 1878.

La noi in monarchia se face acuma totu politica mare esterióra. In parlamentele din Vien'a si Budapest'a, a carora majoritate representa dorintiele neamtio-maghiariloru, s'a desbatutu si se va desbate inca cestiunea politicea de ocupatiune din tóte punctele de vedere. Nu potemu prevedé candu se va fini acést'a discussiune, care devine din di in di mai infocata, dér' vedemu, ca celoru dela guvernulu nu le pasa multu de dimensiunile ce le ia. „Sei lasamu se vorbésca catu voru voi, se-si verse foculu dupa placere noi totu vomu face ce vomu affá de bine, de neccessariu si de urgentu.“ Astfelu gandescu dnii Andrásy si Tisza si ce-i ce se affa la spatele loru. Si óre n'a fostu si pana acuma asia? De pe bancile opozitiunii n'audimu alta imputare mai grava, decatu ca guvernulu a lucratu dupa capulu seu, fara de a mai intrebá si pe dnii Helfy, Madarász, Simonyi s. a. s. a., ca ce are se face. Astfelu s'a seversitu ocupatiunea fara consimtiementulu camereloru dualistice. „Ceea ce s'a inceputu gloriosu inse trebuie se se duca si la unu sfersitu gloriosu“ dicea daunadile comitele Hohenwart. Elu au intielesu oper'a ocupatiunii sé umaibine a aneciunii Bosniei, cuvintele sale se pótu aplicá inse si la situatiunea interióra dintre guvernulu si parlamente. Actiunea s'a inceputu cu ignorarea dorintieloru acestora, de ce se nu se finésca totu asia?

Missiunea comitelui Andrásy si a lui Tisza a fostu de a impedecá cá nu cumva unguirii se traga o dunga peste socotél'a politicea de ocupatiune. Ei cu ajutorulu cetei „mameluciloru“, cumu ii numescu Kossuthianii cu predilectiune, au si reusitu a prepará situatiunea de fačia. Le va succede óre de a-si jocá joculu pana la finitu? Acést'a este acuma cestiunea de capetenia si dela deslegarea ei depinde totu mersulu lucruriloru in intru. Cei mai multi credu, ca conflictulu interioru va fi neevitabilu si ca este la usia, sunt inse si multe semne pentru aceea, ca decisiunea se va amaná inca catuva timpu, potéseva delaturá óre si conflictulu?

Aparatulu constitutionalu fórtu complicatu alu sistemului actualu pune de o parte multe pedeci unei politice tari esterióre, dér' face de alta parte cá activitatea ministrului de esterne se nu se póta controlá si produce asia cele mai mari contradicieri constitutionale. Avemu doue parlamente centrale, aceste alegu din sinulu loru doue delegatiuni. Numai inaintea delegatiuniloru are se respunda ministrulu de esterne. Acuma se póte intemplá cá ambele camere, séu un'a din ele, se se dechiare in contra politicea esterióre a guvernului si cá delegatiunile respective, cu tóte ca si-au capetatu mandatulu dela camere, se voteze pentru guvernulu. Prea lesne se póte dér' nasce unu conflictu intre o camera si delegatiunea ei, intre mandanti si manditari, ca-ci delegatiunile sunt corpuri reprezentative de sine statatórie. Prin urmare nu ar' fi cu nepotintia, cá politic'a lui Andrásy se fia condamnata de diet'a ungara si de senatulu imperialu si cu tóte astea delegatiunile se-i voteze indemnitate.

Pana acuma si-a datu votulu numai senatulu imperialu din Vien'a desavuandu, precumu scimu, politic'a comitelui Andrásy. Nemtii decembristi dela cari se astéptá se fia mai indulgenti fačia de politic'a de ocupatiune, au pusu din contra tóte in miscare spre a resturná pe comitele Andrásy, reprezententulu acestei politice si urmarea a fostu: amanarea senatului imperialu „pana un'a alta“ si o atitudine cu totul concilianta a dietei maghiare. Cumetri'a dualistica recerea cá nemtii si maghiarii se procéda uniformu. Se asigura, ca nemtii au combatutu guvernulu in firm'a sperantia, ca si maghiarii voru face astfelu. Ei s'au insielatu inse cumplitu in asteptarile loru. Maghiarii nu numai,

ca nu voiescu se restórne pe Andrásy, dér' ambla din nou cu ide'a de a-si recastigá preponderantia politica in monarchia, atatu de multu sdruncinata in timpulu din urma. „Se vedeti“, scrie o fóie oficiósá din Vien'a, — ca comitele Andrásy isi va serbá inca regeneratiunea s'a politica in Pest'a si unguirii se voru supune cu mandra resignatiune sórtei neesorabile de a vedé inca si de aci incolo in capulu afaceriloru statului pe ministrulu loru connationalu si compatriotu.“

Unu singuru pasagiu, ce'lu contine proiectulu de adresa alu majoritatiei dietei ungare, ne esplica de ajunsu atitudinea concilianta a maghiariloru. Acestu pasagiu dice: „Nu numai consideratiunile materiale ocupa opiniunea publica a Ungariei ci si acele efecte, ce le póte avé asupra marelui opu dela 1867 chiaru si numai o introducere provisorica a unui nou elementu in monarchia. Cea mai ferbinte dorintia inse este nescurtat'a sustienere a acestei base constitutionale (adeca a dualismului).“ Maghiarii basandu-si totu viitoriulu loru pe sistemulu actualu se temu, naturalminte, cá nu cumva o schimbare a guvernului in momentele de fačia se aduca dupa sine si sdruncinarea séu chiaru caderea dualismului. De aceea ei, cumu amu mai disu, temporiséza si 'si dicu: pana candu nu vomu sci, cine are se vina dupa Andrassy si Tisza, déca ii vomu resturná pe acesti'a, cu alte cuvinte, pana ce nu vomu fi potutu prepará terenulu in favorulu nostru nu vomu face nici unu pasu decisivu.

Pre candu scriemu aceste continua dezbaterea asupra proiecteloru de adresa in diet'a ungara. Nu mai puçinu de 5 proiecte au fostu depuse pe biroulu camerei din Budapest'a. Proiectulu majoritatii a asianumitoru „liberali“, apoi acela alu „opozitiunii intrunite“ si alu „stangei extreme“ se declara in contra aneciunii Bosniei si Herzegovinei. Proiectulu majoritatii inse pe lenga unu tonu fórtu conciliantu evita a se dechiara in contra politicea de ocupatiune urmata pana acuma si cere numai pentru viitoru o politica mai corespunditoare dorintieloru generale ale maghiariloru. Pe lenga aceste proiecte au mai presintatu croatii unulu, care cere apriatu aneciunea provinciiloru turcesci si unulu a propusa deputatulu serbu Polit cu alti doi consoçi, combatendu politic'a de ocupatiune, care, dise, e indreptata in contra independintiei natiunii serbesci.

O importantia decisiva póte avé numai proiectulu majoritatii. Multi credu, ca elu va fi inca modificatu si ca astfelu majoritatea se va declará in favorulu politicea guvernului, altii sustienu ca se póte, cá votulu dietei ungare inca se fia nefavorabilu pentru guvernulu, in care casu póte se'si contradica votulu acest'a cu alu delegatiunii, unde Andrásy are o majoritate considerabila pentru sine.

Organulu principalu alu nemtiloru decembristi sustiene, ca séu se va nasce din ast'a unu resbelu constitutionalu, care va duce dualismulu ad absurdum, séu ca comitelui Andrásy i va succede a castigá votulu dietei ungare si atunci densulu va triumfá, dér' nu va triumfá numai asup'a corpuriloru legiutóre si a delegatiuniloru, ci si asup'a parlamentarismului si adresa dietei ungare, care va aplacidá politic'a lui, va fi inscriptiunea momentala pentru parlamentarismulu ungurescu. Noi inse dicemu: conflictulu póte fi inca amanatu, dér' elu va isbucni apoi cu atatu mai tare, independentu de vointi'a comitelui Andrásy si a partisaniloru sei! —

Incorporarea Basarabiei si press'a russésca.

Ce ciudata e si lumea acést'a, russii in tóta marea Russi'a nu-si mai incapu in pele de bucuria, ca au capetatu Basarabi'a éra indereptu si romanii stau tristi si superati, ca li-s'au ruptu

o bucata de pamentu din tier'a loru. Intr'adeveru romanii au potutu vedé din nou, cu Basarabi'a, ca pescii cei mari manca pe cei mici. Dér' se lasamu tóte tanguirile la o parte, ca nu ne mai folosescu absolutu nimica, si se vedemu, ce seriu diariile din sant'a Russia facia de actulu incorporarii Basarabiei. Ele salta de bucuria. Asiá serbéza „Gazeta de Petersburg“ incorporarea Basarabiei cu Russi'a cá unu evenimentu, care destépta in poporatiunea Russiei o bucuria mare, cá o acuisitiune reala, desi nu in intielesulu folosului materialu.

Pat'a cea rusinósá dela 1856, — scrie numit'a fóia, — ca atunci nu ne-amu aperatu teritoriulu, pe care juramu cu totii, cá se'lu aperamu pana la cea de pe urma picatura de sange, ni s'a stersu de pe fačia. Ruperea Basarabiei a fostu o vatemare personala, ce au facut'o strainii statului nostru. Statulu nostru nu-i Austri'a, unde in interessulu Habsburgiloru sunt permise totu felulu de compromise, separatiuni si vendiari de tieri. Noi muscalii suntemu unu poporu mare si cu o natura deosebita, intre noi, intre tier'a si stapanulu nostru domnesce o legatura fórtu strensa. O dorere infricosiatá strabate prin totu organismulu nostru politicu si nationalu, candu ne ia cineva ceva.

Luandu lucrulu practic, schimbulu Dobrogei cu Basarabi'a pentru noi este neavantajosu si erá bine de nu ni l'ar' fi concesu anglesii niciodata. Dobrogea are o positiune geografica fórtu avantajósá. Aci se concentréza totu negociulu dunarénu (Chiustenge, Cernavoda), aci e centrulu intre Romani'a si Bulgari'a, pe care centru a pune man'a este fórtu avantajosu pentru unu statu mare. Trebuie se fi romanu, cá se nu intielegi, séu se nu voiesci a intielege, ce avantagie are Dobrogea pentru Romania, pentru-ca prin ea se deschide romaniloru drumulu la mare si o cale, pe care se'si desface in modulu celu mai usioru productele cele bogate agricole. Astfelu de acuisitiuni nu se apretiéza dupa numerulu locuitoriloru, ce se affa in teritoriulu respectivu, nici dupa multimea copciloru, pe care le capeta fisculu cá contributiune in momentulu incorporarii. Pentru tiermurile cele posomorite si pustii ale Nevei s'au luptatu sute de ani Novgorodenii si Svedii, mai tardiu se luptá Rusi'a cu Svedi'a pentru acelea tiermuri pe viétia si pe morte, si dupa ce a terminatu lupt'a Petru celu Mare, Russi'a ajunse la mare si prin aceea se facu in scurtu timpu din Russi'a o putere mare européna. Póte ca odata ne va pará reu, ca amu lasatu Dobrogea in manile romaniloru, cu tóte ca pism'a pentru prosperitatea altora nui in caracterulu russului.

Folosulu celu mai insemnatu pentru noi din redobendirea Basarabiei este, ca Russi'a éra a venitu la Dunare. Numai prin ap'a acést'a ne punemu in legatura cu fratii nostri din peninsul'a Balcaniloru. Fara de Dunare éra am fi despartiti de fratii nostri, cá si dupa tractatulu dela Parisu. Ajunge atat'a, ca se pomenimu numai de anulu 1876, candu dela noi n'a potutu merge nimeni in Serbi'a decatu prin Austri'a, séu prin Romani'a. Nici epistole, nici pachete, nici carti nu poteau ajunge din Serbi'a in Russi'a, decatu prin acelea doue tieri. In totu loculu controla, séu din partea austriacului, seu din partea prusacului Hohenzollern. Neajunsurile erau atatu de mari, incatu pana astadi ministrulu nostru resiedinte din Serbi'a cauta si acuma se tramita corespondentiele sale cu unu espressu pana la hotarele russesci, cá se nu tréca prin manile domnului Andrásy. Grati'a redobendirei Basarabiei meridionale uda si impreuna Dunarea, acést'a apa cu deosebira slavica, acumu si pentru totdeauna tiermurile Serbiéi, Bulgariéi si Russiei.

Diariulu russescu din Petropole incheia: Erá unu timpu — si nu e tocmai multu de atunci — candu in cele mai multe manuale de geografia si

de statistica rusesca se punea intrebarea: „Chiamarea Russiei“. Chiamarea acésta se cuprindea in predestinatiunea Rusilor, „de a civilisá Asiá.“ In Europ'a Russi'a n'avea ce cautá si professorii rusesca nu se rusinau, in timpurile acelea, a predicá acést'a de pe catedra in institutele de invetiamentu rusesca, si scolarii russi nu se aflau de ofensati printr'o astfelu de directiune a activitatii loru viitoare. In acele timpuri fericite nu se sciá séu nu voieau se scie, ca Europ'a jumetate este slavica, ca jumetate Europ'a vede in noi frati, ca jumetate Europ'a vede in domnitoriulu nostru pe domnitoriulu séu (?). Noi séu vomu fi russi intr'o familia mare slavica, séu intr'adeveru vomu civilisá Chiv'a si Bucar'a. Guvernulu nostru póte va institui acuma o navigatiune de vapóre postale si comerciale pe Dunare, care e deschisa pentru corabiile tuturor natiuniloru. Numai incapa nici o indoieála, ca bucatia de Dunare, care a trecut acuma de nou la noi, vomu sci se-o pretiuimu mai bine, cá mai inainte.“

Din aceste espectoratiuni si manifestatiuni ale diuariulu rusesca din Petropole vede omulu limpede si apriatu, ca ce au indemnatu pe diplomatii rusesca, cá se faca pe imperatulu Alesandru se-si calce cuventulu, dicédu, ca tataseu pana va fi Basarabi'a in manile romaniloru n'are odihna in mormentu. Acuma romanii au facutu pomana cu Basarabi'a, cá se impace pe imperatulu Nicolae. Diuariulu rusesca dice, ca adu mane russioni le va paré reu, ca au binecuvintatu pe romanii cu Dobrogea, pentru ca acestia i-au scapatu din manile lui Osmanu totu elu se lasatu se-i adapu din Dunare, dér' totu elu se intóre se mai are nasulu se dica, ca russioni nu le pare reu de binele veciniloru loru. Ati auditu romaniloru, insemnate bine acést'a.

Gimnasiulu romanu din Brasiovu.

Romanii Brasioveni inca cu multu inainte de 1848 avura de gandu a intemeiá aici la marginea Transilvaniei unu gimnasiu romanescu, dér' impregiarile mastere politice de pe atunci nu le ertá a-si realisá dorinti'a. Ei vedindu, ca intempina greutati neinvigibile, amanara planulu loru pana la alte timpuri mai bune. Acele timpuri priinciose sosira indata dupa anulu 1848 si betranii nostri venerabili, dintre cari cea mai mare parte vietuescu astadi intre noi numai cu spiritulu si cu memori'a faptelor loru nobile, petrungi de foculu patriotismulu si condusi de iubirea cea mare catra némulu romanescu, se apucara cu trupu si sufletu de realisarea dorintiei loru. La anulu 1852 redicara scólele actuale cu mari si grele sacrificiuri si ingrigira de ele din capulu locului, cá de lumin'a ochiloru. Betranii aceia erau, ce-i drepta, ómeni mai simpli, dér' cu minte senatósá si cu anima adeveratu romanésca. Erau ómenii faptelor, dér' nu ai vorbelor. Erau nescce caractere si figuri antice, ce insuflau respectu si veneratiune. Gimnasiulu, pe care 'lu priveau ei de paladiulu nationalitati nóstre, a trecut pana acuma prin mai multe fase. Prim'a fasa si cea mai grea incepe dela urzirea s'a si tiene pana la anulu 1866, candu s'a facutu cea d'antia maturitate (bacalureatu) gimnasiulu devenindu completu. Fas'a a dou'a se datéza din momentulu, candu gimnasiulu se completá si se vediu necesitatea de a se infiintiá pe lenga gimnasiu si o scóla reala si comerciala, dintre cari cea d'antia e de trei clase si cea de a dóu'a s'a redicatu tocmai in anulu acést'a la patru clase. Apoi pe lenga acestea scoli se mai afla patru clase elementare de baieti si cinci clase de fete. In legatura cu sporirea instituteloru de invetiamentu au trebuitu se se marésca zidirea pompósá a gimnasiulu.

Dupa ce amu premisu aceste, trecemu la „Program'a gimnasiulu mare publicu romanu de religiunea ort. resariténa si a celorlalte scóle secundare si primare impreunate cu acést'a, din Brasiovu pe anulu scolasticu 1877/8, publicata de Stefanu Iosifu, directoru si professoru“, pe care o primiramu numai dilele aceste. Program'a cuprinde la inceputu doue cuventari, ce le au rostiu actualulu directoru gimnasialu Stefanu Iosifu, un'a cu ocasiunea, candu s'a immormentatu repausatulu directoru Ioanuu Mesiota, alt'a, candu s'au cetitu classificatiunile si s'au distribuitu premiile. Necrologulu spusu la mormentulu multu meritatulu directoru Mesiota l'amu fostu publicatulu la timpul seure intregu. Mare nenorocire au avutu acestu institutu, ca dela infiintiarea s'a si pana astadi a perdutu cinci professori fórté buni, intre cari doi directori si trei doctori in filosofia. Toti cinci au

moritu in flórea vietii, asiá, ca fiecare ar' fi potutu se folosésca inca unu siru lungu de ani cu luminile loru.

In a dou'a cuventare tractéza d. Iosifu despre o tema fórté interessanta pedagogico-didactica, punendusi intrebarea: care se fia referintiele intre scóla si familia séu cas'a parintésca? Discursulu se imparte in doue parti, in partea antia dupa ce face o mica introducere dice: „Sunt unii ómeni, cari credu a-si fi implinitu datori'a concrédiendu scolei pe copii loru, si apoi pretindu dela acést'a, cá ea se faca totu ce se recere dela o educatiune rationala. Sunt altii, cari mergu unu pasu mai departe, facu scól'a unica responsabila de orice escedentie, ce se comitu. Sunt o séma de ómeni si mai periculosi pentru sine insi pentru progressulu in educatiune si mediatu in cultura, cari lucra diametralu opusu cu tendintiele scólei parte din ignorantia, parte din orgoliu de casta, parte din rea vointia“ — Dupa acést'a clasificare a ómeniloru atinge doue principii fundamentale psihologico-didactice, cari ar' trebui se fia ori-unde bas'a educatiunii rationale. Primulu principiu dice: Primele impressiuni, cari le primesce copilulu in sufletulu séu, nu se stergu niciodata, ear' alu doilea dice: Directiunea, care se da vietiei psihice (sufletesci) a elevulu, remane cinosurica pentru intrég'a lui desvoltare ulterioara. Mai incolo arata, ca si la poporulu nostru existu elemente, cari punu pedeca instructiunii.

Vorbescce apoi despre vieati'a familiara la poporulu romanu, aratandu, ca ea s'a desvoltatu in trei directiuni. Prim'a directiune atinge vieati'a in famili'a tieranulu romanu; cumu s'au desvoltatu ea in decursulu seculiloru, modificandu-se basele ei latine prin diversele influentie ce le au avutu elementele eterogene si biserica asupra aceleia. A dou'a directiune atinge clasele mai cultivate ale natiunii nóstre. Acést'a directiune s'ar' poté numi cu dreptu cuventu imitativa. Directiunea acést'a imitativa luase mai cu séma in trecutu dimensiuni periculóse pentru elementele sanetose nationale. Vieati'a familiara romana era numai cu numele. Germenele nationale prindea a putredi, limb'a a se impestritia; ba si cei ce o vorbeau stricata cumu era nu arareori o despretiuiau. A treia directiune tinde a altoi vitiele si vlastarii crescuti pe arborele sciintiei, in trupina romana geniuna, curatindu-se mai antaiu ramurile putrede séu degenerate.

La noi romanii mai domnesce inca ide'a aceea gresita, ca scól'a trebuie se faca totulu in ceea ce privesce educatiunea. Scól'a la rendulu séu inca se-si faca datori'a, dér' a arunca tóte in spatele scólei si a o face responsabila de tóte relele si neajunsurile este o gresiéla capitala. Dupa ce arata lips'a de cultura pedagogica la noi romanii si dupa ce caracteriséza relele ce vinu pentru scóla din partea orgoliulu casticu, dice pe bas'a principiiloru pedagogice: „Autoritatea scólei nu este permisu a se jigni nici catu e negru sub unghia si cu atatu mai puéinu in faci'a eleviloru, inse si scól'a la rondulu ei se-si conserve autoritatea, ca-a autoritatea bine intielésá ii conditionéza viet'i'a si viitorulu“. Arata mai departe, cumu s'ar' poté ajunge mai usoru si mai curendu la realisarea armoniei reciproce intre cea'a parintésca si intre scóla. Adauge, ca inca multu timpu va remané procederea armonica in educatiune atatu in scóla, catu si in cas'a parintésca unu pium desiderium. Mai pe urma adauge, ca pana ce famili'a romana va poté corespunde postulatelor pedagogiei, pana atunci se-si conserve cu santiencia bunele sale insusiri; religiositatea manifestata in alipirea de credintia stramosiésca si de némulu séu; respectulu de autoritatea scólei; nisuint'a spre cultura, simtiulu de jertfire pentru scopurile culturai, legatur'a aceea puternica intre tat'a familiei cá suprema autoritate si intre toti ceilalti membri ai ei. —

Lucrarea presenta prin consiliile cele frumóse, care le dá parintiloru pentru educatiunea filorulu loru, esto o dovéda invederata despre tactulu pedagogicu si despre esperiintiele bogate ale autorulu si totdeodata contribuesce la deslegarea acelei intreburi, care de mai multu timpu ocupa in Austri'a si in Germani'a lumea pedagogica. Ar' fi fórté de doritu, cá parintii se cetésca cu atentiune acést'a disertatiune si se urmeze cu scumpetate consiliile ce le contine. In casulu acela rezultatele invetiamentulu si ale educatiunii ar' fi cu multu mai favorabile decatu pana aci.

(Va urmá.)

Congressulu nationalu bisericescu

alu romaniloru gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a.

Siedinti'a a 18-a din 20 Oct. (1 Nov.) a. c. Comissiunea organizátore reportéza despre o propunere a consistoriulu metropolitanu pentru sistemisarea la acelasu consistoriu a unui secretariu, a unui actuariu, a doi referenti, pentru cari se cere unu budgetu totalu de fl. 6000, si propune, cá se se sistemiseze n'uma i unu secretariu si unu actuariu. Congressulu primesce propunerea comissiunei. — Comissiunea financiara prin reportorulu seu Boiu, reportéza despre infiintiarea unui fondu metropolitanu. Congressulu hotaresce a se infiintiá unu fondu metropolitanu, a carui capitalu va fi neatingibilu, ér' din interesele lui se voru poté cheltui numai 80%. Venituru acestui fondu voru constá din daruri si colecte, ce se voru intreprinde in si afara de metropolia. Anume va circula in tóte bisericile metropoliei la botezulu Domnulu unu discu pentru acestu fondu. Cu ducerea in deplinire a acestei hotariri s'a insarcinatu consistoriulu metropolitanu.

Comissiunea organizátore prin reportorulu seu reportéza apoi despre infiintiarea a doue noue eparchii in metropolia nóstre. Reportorulu da o scurta schitia despre stadiulu, in care se afla acést'a cestiune. Inca congressulu dela 1870 s'a ocupatu cu cestiunea si a insarcinatu pe metropolitulu de pe atunci pe marele Andreiu a culege date in acést'a privintia si a veni inaintea congressulu cu propuneri. Scimu, ca fericitulu Andreiu a fostu zadarnicitu prin betranetie si prin bóla, a indepliní acést'a lucrare. Congressulu dela 1874 dupa mórtea marelui archiereu a insarcinatu pe consistoriulu metropolitanu cu acést'a lucrare. Consistoriulu metropolitanu, desi nu din caus'a adenciloru betranetie, n'a indeplinitu nici elu lucrarea, — Ex. s'a metropolitulu inse a inaintatu congressulu o propunere despre infiintiarea celoru doue eparchii si comissiunea a discutatu acést'a propunere si majoritatea comissiunei adópta in principiu infiintiarea celoru doue eparchii noue. O minoritate mica, fórté mica, constatóre numai din neinsemnat'a mea persóna, este in contra infiintiarei eparchiiloru noue. Domnulu Babesiu va apara propunerea majoritatii din comissiune si eu a minoritatii.

Reportorulu A. Trombitasiu da cetire urmatiorulu actu importantu presentatu de Esc. S'a Metropolitulu:

„Cu privire la conclusele congressuali din 1870 Nr. 105 si din 1874 Nr. 55 referitoru la cestiunea de a se infiintiá doue episcopii noue in provinci'a nóstre metropolitana cu parere de reu trebuie se reportezu maritulu congressu, ca ce e dreptu, cestiunea acést'a de mare importantia s'a ventilatu in decursulu timpulu in conferentie tenute cu unii fruntasi ai clerulu si poporulu nostru, dér' inca nu s'a petrecutu in cale oficiala pana acolo, ca in tóte detaiurile ei se o potemu vedé limpedita si se avemu tóte datele necesare la o deslegare finala. Cu tóte acestea nu potu face se nu me folosescu de ocasiunea sesiunii presente congressuali spre a incercu, se se accelereze deslegarea acestei cestiuni si se se procure posibila mangaiere aceluor parti din provinci'a nostra metropolitana, cari in situatiunea loru de astadi cu preferintia sunt interessate in cestiune.

„Nu numai decorulu bisericei nóstre nationali, dér' si ratiunea de administrare a eparchiiloru recere, ca provinci'a nóstre metropolitana cu unu numeru de crestini preste 1 1/2 milliónu, se fia impartita in mai multe eparchii decatu cate avemu astadi si se avemu in fruntea aceluor a unu numeru completu de archierei. Dupa ce ocasionalmente chiaru si din partea organelorulu superiori guvernali s'a recunoscutu, ba chiaru s'a accentuatu necesitatea de a se inmultu numerulu episcopieloru nóstre eparchiali, tóta dificultatea ce se mai póte nasce la acést'a inmultire nu pótu stá in altu ceva decatu singuru numai in midiulócele materiali, ce se receru la sustinerea noveloru organe eparchiali.

„Privindu acést'a parte a cestiunii, eu sunt de aceea firma credutiua, ca cu midiulócele, ce le avemu astadi, si cu adaugarea unor contribuiuri, la cari am poté contá, déca s'ar' face apelu la simtiulu bisericescu mai vértosu alu comunelorulu imediate interesate, si in fine dupa o reducere corespundietóre a numerulu reprezentantiloru sínódeloru eparchiali si ai congressulu — poporatiunea nóstre de unu milliónu si mai bine de jumetate va fi in stare de a sustiené preste totu cinci eparchii cu tóte atributele aceluor a.

„Condusu de acést'a socotéla 'mi iau voi'a a propune, cá maritulu congressu se binevoiesca de astadata a declará in principiu infiintiarea a doue eparchii noue in provinci'a nóstre metropolitana, si spre acestu scopu a insarciná pe consistoriulu metropolitanu: cá pe bas'a acést'a se faca o arondare noua a intregi provinci'a metropolitane asia: ca partile banatice s'au fara atragerea unui contingentu din tótorulu archidieceesi, se formeze doue eparchii cu

resiedintie in Caransebesiu si Timisió'a; apoi partile proprii ungurene cu aneasarea unui contingentu corespunditoriu din archidieceasa se constituie alte doue eparcii cu resiedintiele in Aradu si in Oradea-mare, ér' teritoriulu Transilvaniei cu desmembrarea partiloru atrase la eparchiile banatice si ungurene se remana si pe viitoriu la archidieceasa: avéndu consistoriulu metropolitanu a tiené in vedere, ca minimulu poporatiunei unei eparcii se nu fia mai josu de 250 mii.

„Catu pentru midiulócele materiale, consistoriulu metropolitanu ar' fi de a se insarcina totodata: ca reflectandu la cele 50 mii de florini testate spre scopulu acest'a de fericitulu archiepiscopu si metropolitu Andreiu baronu de Siagun'a se eruze cu deameruntulu midiulócele banesci, ce esista deja spre sustinerea organismulu superioru eparchialu in intrég'a provincia metropolitana, se puna la cale pe calea consistóriiloru eparchiali colecte pentru sporirea acelu midiulóce, si cu deosebire se védia: carea ar' fi partea aceea, care partile transilvane a destinate de a se rupe de catra archidieceasa, ar' avé se o primésca din averea si dotatiunile archidiecesei.

„In fine se védia consistoriulu metropolitanu: cumu in urmarea noiei arondari a provinciei metropolitanae si respective a sporirii eparchiiloru s'ar' poté aduce unele dispozițiuni din statutulu organicu in consonantia cu noucreand'a stare a lucruriloru si deosebi: cumu s'ar' poté cu unu calculu bunu impotintia numerulu reprezentantiloru sinodali si congressuali asiá, cá acéla in totalitatea s'a, nici dupa nóua arondare se nu fia cu nimicu mai mare, decatú ce este astadi.

„Tóte rezultatele acestoru insarcinari se le cuprinda consistoriulu metropolitanu intr'unu proiectu detaliatu, care se lu subterna negresitu la procsimulu congressu ordinariu, intielegendu-se de sine, ca prin nou'a arondare a provinciei nóstre metropolitanae si adeca prin infintierea a doue eparchii dotatiunea normala presenta a episcopiloru nu se póte impucina; dealtmintre pentru fitorii episcopi minimulu dotatiunei se nu fia sub 8000 fl. anuali. . .

Mironu Romanulu.“

Babesiu: Este vorb'a de infintierea a doue episcopii la locuri istorice. Intrebarea prima, ce trebuie se ni-o punemu, este: este acést'a necesariu si cu putintia? Caus'a, pentru care se cere infintierea acestoru eparchii, este, ca credintiosii respectivi nu'si potú uitá, cu au avutu odata episcopii. Acésta reminiscencia istorica este fórté indreptatita si noi trebuie se tienemu contu de ea. Si apoi esperientia ne invatia, ca pentru credintiosii este mai bine, déca resiedintia episcopala o au in apropierea lorú. Este in generalu cunoscutu, ca o eparchia mare nu se póte conduce din centru asia bine; tocmai cá generalulu, care isi imparte armata s'a in mai multe brigade si (Gaetanu: si protopopiate) companii, pentru a purtá lupt'a cu succesu. Lupt'a trebuie condusa de generali; pentru 1¹/₂ milionu de romani nu sunt destulu 3 generali. Déca recunóscemu acést'a ne mai remane respunsulu la intrebarea, cum si unde? Din tóte partile se numesce Timisió'a si Oradea-mare, cá resiedintie istorice. — Totu mai multu ne angagiamu la lupta si nu mai potemu maná acestu obiectu pe banc'a lunga. Trebuie se ne organizamu armata, si cu o di mai inainte. Dlu Babesiu vorbesce de nou de necesitatea, utilitatea si oportunitatea obiectulu si in sfersitu recomanda propunerea maioritatii, care propunere mai nu difere de a mitropolitulu.

Trombitasiu: Cestiunea este fórté delicata si momentuosa. Intrebarea prima este a necesitatii si oportunitatii. Biserica nóstra se lupta de 1000 ani, la inceputu cu unu episcopu si apoi cu 3 si ea nu s'au prapaditu. Numai atunci necesitatea ar' fi dovedita, déca s'ar' areta, ca noi numai potemu purtá lupt'a cu acesti 3 generali. Ca fericesce popórele, si ce le asigura astadi viitorulu? Dignitatile bisericesci s'au scólele. Numai in evulu mediu a fostu tendintia a crea dignitati si de acea stagnatiunea in progressu, timpulu de astadi cere infintierea de scoli. Greutatile ce ne apasa sunt asia de mai, incatu si in lips'a midiulóceloru trebuie se cersimu. Se ne mai indoimu acumu greutatile? Eu sunt in contra infintierii celoru doue eparchii mai alesu din caus'a, ca este datori'a nóstra sfanta a ingrijii insine pentru noi si a nu pune tóta credintia intr'o persóna. Dlu Babesiu a disu, ca cu catu mai multi generali cu atatu mai bine. Ve aducu numai aminte la acést'a proverbiulu: Divide et imper'a. (Protestari). Dlu Babesiu a accentuatú dreptulu istoricu. La acést'a raspunde, ca si uoi avemu dreptu istoricu in archidieceasa si chiaru pe acést'a basa nu potemu permite, cá se ni se dismembreze eparchia (Babesiu: Asta este cu totulú altceva). S'a accentuatú, ca si in cercuri mai inalte s'ar' poffi infintierea acelu doue eparchii; remane nu mai

a apretú, ca óre dorerile ce vinu din acele parti nu sunt ale Danaliloru? Sunt in contra infintierii episcopiloru, pana ce fundatiunea facuta de Andreiu Siagun'a nu va fi crescutu astfelu, cá ele se se póta sustiené. (Va urmá.)

Regulamentu

pentru parochiile in provinci'a metropolitana a bisericeii ortodoxe romane din Ungaria si Transilvania.*)

Avendu in vedere principiile fundamentali din statutulu organicu, relativu la regularea si organizarea parochiiloru, se statorescu urmatóriele normative:

I. Regularea parochiiloru.

§ 1. Intr'o comuna politica de regula este numai o parochia cu unu parochu, cu unu sinodu, unu comitetu si o epitropia parochiala.

Déca inse in vre-o comuna politica credinciosii bisericeii ortodoxe romane sunt impartiti in grupe mari separate un'a de alt'a, si déca acelea grupe au biserica si scóla lorú propria, si déca se garantéza parochiulu si invetiatiunulu dotatiuni corespunditória, atunci acelea se potú constitui in parochii de sine statatória, satisfacéndu intru tóte dispozițiuni din § 1 alu stat. organicu.

§ 2. Fiindu intr'o parochia mai multi preoti, acei'a implinescu servitiulu publicu bisericescu pe rendu cu septeman'a.

Incatu pentru celelalte functiuni preotiesci acelea le indeplinescu fiecare preotu la poporenii sei; ér' déca poporulu n'ar' fi impartitu, acolo functiunile inca se indeplinescu cu septeman'a.

§ 3. Oficiulu parochialu se reprezenta in atara prin presiedintele sinodulu. Presiedintele este respunsabilu si pentru acurat'a portare a protocóloru matriculare si preste totu pentru bun'a conservare a arhivei parochiale.

Fiindu intr'o parochia mai multi preoti si celu mai betranu in oficiu, nefiindu in stare a portá sarcinele de presiedinte, consistoriulu eparchialu dupa ascultarea celorualti preoti din parochia si a protopresbiteriulu va numi pe unulu dintre acei'a presiedinte.

Presiedintele va avé dreptu recompensa pentru afacerile sale cá atari a folosí casa parochiala si cele ce apartienú la ea. séu in lips'a aceleia va primi o alta remuneratiune amesurata.

§ 4. Déca intr'o parochia este numai unu preotu si acél'a din caus'a nepotintiei dovedite, séu fiindu preotulu totodata protopresbiteru, si din caus'a acést'a nu póte implini singuru oficiulu preotiescu, ceréndu densulu si fiindu si dotatiune corespunditória, i se póte dá unu capelanu timporalu, respective lenga protopresbiteru, cá parochu se póte sistemisa o capelania permanenta.

Capelanulu timporalu trebuie se aiba cualificatiunea receruta pentru parochia respectiva, si se alege dupa dispozițiunile stat. org. §§. 7, 9, 13 si 23 si apoi in casu de vacantia a parochiei urméza, cá parochu fara a se mai face alta alegere.

Inainte de a se alege unu capelanu, consistoriulu eparchialu ascultandu pe sinodulu parochialu va statorí cu consensulu parochiulu reportulu dintre parochu si capelanu, precumu si proportiunea venituriloru si modulu celu mai convenabilu pentru ambii.

Cererea de capelanu in casuri straordinare se póte face si de catra sinodulu parochialu, candu asemenea va fi luata in consideratiune de consistoriu chiaru si in contra convointiei parochiulu constatatu neputintiosu.

§ 5. In fiacare parochia trebuie se fia stabilitu in intielesulu stat. org. § 6 numerulu membriloru sinodulu parochialu prin o consemnare oficiosa.

Consemnarea membriloru sinodulu o face, respective o rectificata comitetulu parochialu in contielegere cu oficiulu parochialu la finea fiacarui anu scolaru, si se publica in biserica celu pucinu cu 8 zile inainte de tienerea sinodulu ordinariu.

Reclamari contra listei membriloru din motivu, ca vre'unu indreptatitu n'a intratu in ea, se facu in scrisu séu cu vorb'a la sinodulu procsimu ordinariu, ér' apelat'a contra decisulu acestuia la consistoriulu eparchialu in 14 zile.

Dreptu de reclamare are fiacare membru alu parochiei, respective filiei atatu pentru sine catu si pentru altii, respective contra altor'a. (Va urmá.)

Audienti'a comitelui Hoyos la M. S. R. principiele Romaniei.

Despre primirea ambasadorulu austriacu la curtea romana am relatatu deja. „Pester Lloyd“ mai primesce dela Bucuresci si textulu vorbiriloru ce s'au tienutu cu ocaziunea acést'a solemnena, pe cari pentru importantia ce o au cu privire la relatiunile dintre monarchia nóstra si Romania le publicamu si noi in traductiune fidelá.

Comitele Hoyos a adressatu la remiterea scri-

*) Acestu regulamentu s'a dezbatusu si votatu in siedintiele 9, 10, 11 si 12 ale congressulu bisericescu gr. or. din Sibiu.

soriloru sale de creantia urmatóri'a vorbire catra principe:

„Monsiniore! Am onóre a remite Altetiei Vóstre regale scrisórea mea de acreditare, cá tramisu extraordinariu si ministru plenipotentiaru. Va fi o problema a mea si imi voiu tiené de prim'a datoria, nu numai de a sustiené, ci de a face se fia si mai intime bunele relatiuni, cari esistu intr'unu modu atatu de fericitu între Austri'a si Romania. Dandumi tóta silintia spre a ajunge acestu scopu, voiu fi siguru a dá espressione fidelá intentiuniloru imperatulu; inaltulu meu domnu, si a servi adevaterelorú interese ale ambelorú tieri.

„Alteti'a Vóstra regala 'mi va permite espressionea multiamirei mele celei mai adénci pentru primirea simpathia, pe care a intimpinat'o primulu ministru si tramisu extraordinariu alu Austro-Ungariei, dela sosirea s'a pe pamentu romanescu, si rogarea, de a 'mi pastrá acea bunavointia, despre care am capetatu deja dovedi atatu de pretióse.“

M. S. R. principele Carolu a respunsu:

„Salutu inainte de tote in Escelenti'a Vóstra cu sincera multiamire pe primulu ministru plenipotentiaru in Romania. Numirea Vóstra este o noua dovéda a interesulu binevoitoriu si simpathicu ce totdeauna la doveditu faci'a de noi guvernulu imp. si reg. Cu viaa multiamire pentru imperatulu, inaltulu vostru suveranu, primescu scrisórea, prin care Majestatea S'a ve acrediteza pe lenga mine, cá ministru si tramisu extraordinariu alu seu.

Credú, ca nu este de lipsa a ve asigurá, ce pretiu extraordinariu de mare punemu noi pe aceea, de a sustiené cele mai bune relatiuni cu poternicia imperatia vecina si catu de multu dorimu de a stringe inca si mai tare legaturile amicabile, cari esistu între cele doue tieri intr'unu modu atatu de fericitu.

„Ce se atinge de dvóstra domnule comite, sunt cu atatu mai incantatu, ca inaltulu Vóstru domnu v'au designatu de reprezentantu la curtea mea, cu catu 'mi sunt deja cunoscute inaltele insusiri, cari distingu pe Escelenti'a Vóstra. Guvernulu meu 'si va tiené de o placuta datoria, de a ve usurá missiunea, pe care, cumu sperezu, o veti implini aci multi ani si ve asigurú, ca totdeauna veti poté contá pe intregulu meu spriginu.“ —

Turcia si rescóla din Macedoni'a.

Inalt'a Pórt'a a adresatu principelui Lobanoff, in cestiunea rescólei din Macedoni'a urmatórea nota:

„Domnule ambasadoru! Dvóstra cunosceți incercarile de revolutiune, petrecute in partea nordica a Macedoniei. Glóte bulgare circula de a lungulu tieri, incediandu satele si macelarindu poporatiunea. O asemenea glóta a datu preste o trupa otomana, si dispunendu de o fortia mai mare, trup'a nóstra a fostu cu deseversire macelarita. Asemenea stare de lucruri ne mai putendu-se îndurá, Pórt'a s'a veditu silita a incunoscintia despre acést'a pe poterile semnátore tractatulu din Berlinu, declarandu-le, ca se vede nevoita a recurge la mediulóce de fortia, spre a suprimá o data acésta criminala miscare. Sublim'a Pórt'a a observatu cu parere de reu, ca aceste bande se constituie si se organizéza pe teritoriile puse sub ingrijirea armatei rusesce, si ca agentii comitetulu revolutionaru, instituitu in Bulgaria, au pregatitu, sub insusi ochii armatei imperiale, insurectiunea acestoru bande in Macedoni'a. Spre a silí pe poporu se ia in mana arm'a, acesti agenti propaga, ca armatele imperiale russe se afla in urm'a lorú si ca ele voru ocupá definitivu teritoriile cucerite de insurgenti, spre a asigurá astfelu inaintarea bulgariloru. Ómni inteligenti nu dau crediementu acestoru propagande; ele inse au multa inriurire asupr'a maselorú neculte.

„Asia fiindu, armata imperiala russa este impovarata de o grea raspundere, pentru-ca ea 'si-a calcatu indatorirea si a urmatu contrariu ordinelorú, ce trebuie negresitu se fi avutu din partea guvernulu rusescu. Sublim'a Pórt'a este convinsa, ca partea armatei imperiale va fi condamnata, si dér' nu vede nevoe a mai insistá asupr'a acestui punctu. Guvernulu otomanu este petrunsu de convictiunea, ca guvernulu rusescu nu va luá fora amanare dispozițiunile cuvenite, pentru-cá autoritatile rusesce se'si readuca aminte de indatoririle, ce le incumbu, astfelu cá teritoriile puse sub auspiciile lorú se nu devina vatr'a unei organizari revolutionarie, menita a devastá provinci'a prin focu si prin sabia si a conduce la versarea unoru siróie largi de sange! — Primiti, ve rogu etc. S a f v e t.“

Societatea academica romana.

Siedinti'a dela 27 Septembre. — D. secretariu da lectura reportulu comisiunei insarcinate cu revisuirea bibliotecii si a colectiuniloru. Deschidendu-se discussiunea asupr'a conclusiuniloru reportulu la punctulu relativu, la catalogisarea cartiloru Societatii, d. Sturdza dice, ca nu se unesce cu propunerea de a destiná o noua suma, pe catu timpu Societatea are unu functionariu anume pentru acést'a, ér' tiparirea catalogulu o afla superfla, aducéndu aminte, ca alte biblioteci multu mai mari din Europ'a nu au catalogele lorú tiparite; la acestu punctu d-lui adange, ca pen-

tru darurile facute de A. S. R. Domnitorului se cade cá se se tramita o delegatiune, care se'i supuna omagiale Societatiei. — D-nii Sionu si Laurianu sustienu propunerea d-lui Sturdza in privinta bibliotecii, la care si tota Societatea adera; é' pentru cea din urma parere insarcinaza pe d. presiedinte cá impreuna cu delegatiunea se mérga spre a supune Mariei Sale omagiale si recunoscintia Societatiei.

Se comunica o scrisóre a d-lui I. Cotovu, care este nsarcinatu cu traducerea primelor carti din Titu Liviu, prin care cere se i se amane lucrarea pana la anulu viitoriu. — Se recomanda sectiunii filologice.

La ordinea dilei continuarea discussiunii asup'ra budgetului. Pentru decopiarea manuscriselor latine ale princ. Dimitrie Cantemiru, venite dela St.-Petersburgu, se aproba 1100 lei, cu acést'a cá delegatiunea se aiba in vedere spe-sele, ce s'au facutu in casu analogu pentru „Descriptio Moldaviae“, si totodata se se face si o facsimile dupa o pagina séu doue din originale. — D. Odobescu propune, si Societatea consimte, cá la publicarea opereloru „Vita Cantemiri“ se se adauga si corespondenti'a. — La articolulu cumperarei de instrumente meteorologice d. Aurelianu propune, cá observatiunile meteorologice, cari deocamdata se publica in „Monitoru“, se se publice si in Anale, totodata a se asemná o suma de 300 lei pentru infiintarea unei noue statii meteorologice, care crede, ca s'ar' poté incredintia d-lui I. Ionescu la Bradu, in districtulu Romanului. Acést'a propunere, sustienuta si de d. Sturdza, se aproba. — La articolulu speselor de caletoria a membriloru, in vedere, ca d. Baritiu 'si-a mutatu domiciliulu in Sibiu, se decide a i se calculá spelele dupa aceea distantia. — Restulu cheltuieliloru se aproba, dupa cumu s'a propusu de comisiune, votandu-se budgetulu speselor cu lei 68,775.

D. presiedinte invita pe Societate a se pronuncia asup'ra intrunirii Societatiei pe anulu viitoriu. — Se defige totu diu'a de 16 Augustu.

D. Odobescu face intrebare, déca, dupa promulgarea legii, ce este inaintea corpurilor legiuitoare, delegatiunea póte portá in modu legalu firm'a de Delegatiune a academie, titlulu, ce Societatea este chlamata a portá. Dupa mai multe deliberatiuni se decide, ca d. presiedinte se convóce in modu extraordinariu Societatea spre a se constitui si a lua primele mesuri de aplicare a legii.

Siedinti'a ultima dela 28 Septembrie 1878. — D. secretariu generalu aducédu aminte, ca in program'a delegatiunii mai este si alegerea de membri, Societatea decide a nu se mai face nici o alegere in anulu acést'a.

La ordinea dilei propunerea premiulu Nasturelu pentru anulu 1881. D. Odobescu propune, cá tesa „Disertatiune completa sub reportulu fisico-economicu alu unui judetiu alu Romaniei“. Dupa mature deliberatiuni se admite acést'a tesa cu program'a urmatóre, propusa de d. Sturdza: 1. Geografi'a cu ramificatiunile ei (orografi'a, hidrografi'a, topografi'a). 2. Ochire asup'ra istoriei naturale (terenurile, flor'a, faun'a). 3. Starea economica, atatu agricola, catu si industrial. 4. Statistic'a populatiunii (starea civila, statistic'a religioasa, juridica, medicala, militara, scolastica, nationalitatii si celelalte). 5. Etnografi'a, adeca descrierea usuriloru, credintiiloru populare, porturiloru locale si celelalte.

D. Baritiu comunica conclusiunile sectiunii istorice asup'ra manuscriselor venite la concursu cu titlulu „Istori'a petrecerii romaniloru in Dacia dela Aurelianu pana la 1300.“ — D-lui arata, ca scopulu Societatiei, candu a propusu acést'a tesa, a fostu pentru-cá printr'o buna scriere se ee aduca mai bune lumini asup'ra acestei perioade de 1000 ani si se combata, celu puçinu indirectu, teoriile repausatului professoru Rösler cu tendentie invederate de a intemeia dreptu istoricu asup'ra pamentului Daciei in favorea altoru popóre. La acést'a autorulu n'a potutu corespunde, pe lenga acestea limb'a si stilulu autorului lasa multu de doritu, din caus'a mai vertosu, ca constructiunile sale nu corespundu cu natur'a limbii nóstre, dupa progressele ce a facutu. — Sectiunea este de parere a respinge acestu manuscris, a se pune din nou subiectulu la concursu si a cresce premiulu dela 3000 la 4000 lei. — Punendu-se la votu respingerea manuscriselor prin bile, resulta 7 bile contr'a si 4 pentru; prin urmare se respinge.

Se propune ficsarea terminulu de concursu si se admite prelungirea de 4 ani. — Se pune la votu propunerea de a se marí cifr'a la 4000 lei si se admite.

Dupa observatiunile facute se decide, cá titlulu operatului se fia: „Istori'a romaniloru in Dacia Trajana dela Aurelianu pana la fundarea principateloru Moldov'a si Tiér'a romanésca.“

D. Odobescu da lectura reportulu comisiunii insarcinata cu cercetarea probelor de traductiuni din autorii eleni, care conchide la respingerea lor. — Se pune la votu prin bile conclusiunile reportulu; rezultatulu este 9 bile albe si 3 negre, prin urmare traductiunile se respingu si se decide a se publica concursu din nou. (Va urmá.)

Diverse.

(Reuniunea femeiloru romane din Brasiovu) va tiené adunarea s'a generala Marti 7/19 Novembre a. c. la 3 óre dupa amédiu in sala gimnasiului romanu gr.-or. din locu.

(Sciri din Romania'a.) — A. S'a R. Domnulu a primitu o scrisóre din partea M. S. Imperatului Austriei, Rege alu Ungariei, prin care 'I notifica casatori'a verului Maiestatiei Sale, A. S. I. Archiducele Friedericu-Mari'a-Albertu-Wilhelm cu Principesa Isabella de Croy-Dülmen. — „Romania Libera“ afla din Silistria, ca comissarii romani pentru delimitarea Dobrogei insarcinase, la sosirea loru in Silistria, pe d. Petrescu, professorulu scólei romane de acolo, cu pregatirea furagiulu pentru 40 calarasi, cari avean sé tréca Dunarea. Sambata inse, trecédu calarasi spre a urmá comisiunea, bulgarii din Silistria le-au confiscatu furagiulu, é' pe professorulu Petrescu l'au aruncatu in inchisórea criminaliloru. O mare agitatie domnesce in Silistria si este tema de incaierare intre bulgari si romani!! — O circulara a dlui ministru de justitia catra presiedintii si procurorii curtilor si tribunaleloru, publicata in „Monitoriu“, le cere se recomende persoanele de legi, cari intrunescu conditiunile de capacitate si moralitate, fia dintre actualii membrii ai magistraturei, fia dintre vechi functionari, cari merita increderea spre a fi numiti in Dobrogea. — Diuariulu grecu „Iris“ scrie, ca indata dupa sosirea comisiunii internationale la Silistria, locuitorii greci, romani si turci au petitionatu, cerédu alipirea Silistriei la Romania'a. — „L'Orient“ afla din Tulcea, ca mai multe familii au venitu a se asiediá acolo. Poporatiunea va primi pe armat'a si pe functionarii romani c'unu adevératu entusiasmu. — Autoritatile rusesce s'au retrasu din Ploiesci; d. colonelu Dewery, comandantulu garei, a plecatu de acolo. — Comitetulu pentru compunerea de arme din judetiulu Neamtii a adunatu pana la 22 Oct. a. c. cumu ne spune „Corr. prov.“ sum'a de 40,160 lei 51 bani, pe care a si inaintat'o la destinatiune.

(Inquisitiunea germana.) In Germania, cu deosebire inse in Berlinu, continua mereu campania contr'a democratiei sociale, in locu de „mereu“ amu poté dice mai corectu: cu o „fortia reinita“. Dupa ce pe intregu teritoriulu prussianu nu a mai ramas in vietia unu singuru organu de publicitate, despre care s'ar' poté banui catusi de puçinu, ca professéza idei séu tendentie social-democrate, politia a inceputu se examineze cu ingrijire organele, cari intra in imperiu din strainatate. Multu lucru le face actualmente incuisionitoriloru unu diariu satiricu, care apare in Pest'a sub titlu de „Cyancali“. Considerandu, ca acést'a fóia nu e decatu o intreprindere glumétia, puçinu respandita, nu ne potemu oprí de a nu ride de pedantismulu politice in cestiune. Pe lenga organe de publicitate, sunt ajunse de rigórea legii si persoane, nu numai de cele supuse imperiului germanu, dér' si straine. Asiá in dilele din urma au fostu arestati la Berlinu cincii russi, cari pe lenga corespondentiele, ce intretineau cu patri'a loru, s'a descoperitu a fi standu in relatii cu barbatii conducetori din socialismu democratu. Deputatulu din Frankfurt, multu citatulu Sonnemann, a publicatu tocmai la timpu unu reportu statisticu, despre numerulu alegetoriloru, cari au votatu — se intielege indirectu — pentru legea socialistiloru si cari au votatu contra ei. Din cifrele acestui reportu vedemu, ca 3.058,000 alegetori s'au declarat prin midiu locirea reprezentantiloru sei pentru lege; 2.727,000 contr'a. Pentru ce majoritate de nimic a fostu despoiatu poporulu germanu si de puçinele libertati ce avea!.. „R. L.“

(„Orpheus.“) A aparutu sub redactiunea d-lui Fellegi Victoru si ala 5-lea numeru din semestrulu alu II-lea alu brosiurei periodice musicale „Orpheus“ pentru lun'a lui Novembre, care contine pe 15 pagine urmatóriele piese: „Polc'e impromptu“ pentru piano de Ignác Boldis; „Herbstrosen“ valsu de Büky György; „Cantece populare“ din pies'a populara a lui Lukács Sándor. „A Vereshaju“, transcrisa de Vágvölgyi M. Béla; „Cantecu pentru serbatorile craciunului“, arangiatu pentru choru amestecat; de Iulius Kapi.

Sciri ultime telegrafice.

Budapest'a, 15 Novembre. Imperatulu a primitu eri la amédiu deputatiunea hertiegovéna, care ia predatu o adresa omagiala, Imperatulu a respunsu, ca va face totu pentru bunastarea si progressarea poporului hertiegovénu; pretinde inse, cá poporatiunea se se supuna ordiniloru autoritatiloru. Fóte confessiunile tieriei, datinele si drepturile ei fundate voru intimpiná scutul imperatescu. Deputatiunea a salutatu respunsulu imperatului c'unu Zsivio! (se traiésca) entusiasticu. Dupa aceea de-

putatiunea a mersu la ministrii Andrásy, Tisza, Auersperg, Bylandt si Hoffmann. Andrásy ia declarat, ca devis'a imperatului este libertate pentru fóte confessiunile, ca elu (Andrásy) speréza. ca chrestinii si turcii voru trai in pace lenga olalta si promise, ca va recomandá imperatului, cá se prelungésca terminulu pentru reintórcerea in tierile ocupate. Tisza dise, ca speréza, ca tiér'a acuma, dupa ce s'a restabilitu pacea, va gustá in liniste bunatatile pacii si ca se va poté reculege, vindecandu si ranele cauzate de resbelu si in florindu. Auersperg a datu espressiune sperantiei, ca deputatiunea va duce cu sine din Austro-Ungaria cea mai buna impressiune. Ministrulu de resbelu imperialu Bylandt dise, ca densulu crede cu atatu mai multu, ca locuitorii provinciei ocupate se voru poté avé bine cu noi, cu catu sub sceptrulu imperatului traiescu fericitu multe popóre, cari vorbescu totu aceeași limba cá hertiegovenii. Ministrulu declará, ca indata ce-i va fi cu potintia, va merge se viziteze Hertiegovin'a. Ministrulu de finantie imperialu br. Hoffmann dise: Impregiurarea, ca deputatiunea, incatu privesce positiunea si religiunea membriloru ei, este compusa din elementele cele mai eterogene, 'i este o garantia, ca oper'a pacii inceputa in Hertiegovin'a va reusi.

Budapest'a, 16 Nov. La desbaterea generala a proiectulu de adresa a declarat ministrulu presiedinte Tisza, ca politic'a Austro-Ungariei a potutu fi numai aceea, de a sustiené dupa potintia integritatea Turciei si déca acést'a n'ar' fi posibilu, a face cá Turcia se nu devina prad'a Russei. Tisza arata apoi diferenti'a esentiala intre tractatele dela St. Stefano si Berlinu. Densulu speréza ca tractatulu dela Berlinu va fi observatu pretutindeni si spera, ca intr'o lupta eventuala pentru sustinerea lui monarchi'a nóstra nn va stá singura.

Ajutórie pentru ranitii din Bosnia'a.

Nasédu, in 8 Novembre 1878.
List'a de contribuire pentru vulneratii armatei din Bosnia si Herzegovina: Dr. Stefanu Pac. Popu 5 fl., Ioanu Goldschmidt 5 fl., Ioane Tanco 3 fl., Pavelu Tanco 1 fl., Octaviu Baritiu 1 fl., Dr. A. P. Alessi 1 fl., Pavelu Besia 1 fl., Gedaile Gewürz 50 cr., Friedericu Goldschmidt 5 fl., Franciscu Gruber 1 fl., Dr. Ioane Malainu 1 fl., Petru Tanco 1 fl., Mathilde Popu 1 fl., Carolu Stanyak 1 fl., Eli'a Burduhosu 1 fl., Alesandru Siotropa 1 fl., Cosm'a Anc'a 1 fl., Papu László 3 fl., Moses Rosenfeld 50 cr., Iacobu Gill 50 cr., Henricu Raupenstrauch 3 fl., George Ventile 1 fl., Iacobu Lenobel 50 cr., Gregoriu Moisilu 1 fl., Dr. Const. Moisilu 1 fl., Basiliu Popitaniu 1 fl., Florianu Motiocu 1 fl., Benjaminu Haugea 1 fl., Ioane Purceilla 1 fl., Leontinu Luchi 2 fl., Gabrielu Scridonu 1 fl., Iosifu Mihailasiu 1 fl., Macedonu Grigoritia 50 cr., Toaderu Rulianu 50 cr., Comuna Nasédu cá corpu morale 10 fl. Laolalta 60 fl.
Dela Primaria com. opidane.
Mihailasiu, primariu.

Nr. 232. 1872.

1—1

A n u n c i u.

In 8 Decembre 1878 st. n. va tiené societatea de imprumutu si pastrare „Aurora“ din Nasédu adunare generala extraordinaria.

Obiectulu: Statorirea remuneratiunii ampliatiloru.

Nasédu, 8 Novembre 1878.

Consiliulu administrativu.

Preturile piatiei

din 15 Novembre st. n. 1878.

Hectolitru. fl. cr.		Hectolitru. fl. cr.	
Granu	fruntea . . . 6.40	Mazorea	6.50
	midiu locu . . . 6.10	Lintea	8.40
	de diosu . . . 5.10	Fasolea	4.50
Mestecatu	4.60	Cartoii	1.75
Secara	fromósa . . . 4.40	Sementia de inu . . .	10.10
	de midiu locu . .	„ de cânepa	7.10
Ordialu	frumosu . . . 4.10	„ 1 Chilo. fl. cr.	
	de midiu locu . .	Carno de vita	—40
Ovesulu	frumosu . . . 2.15	„ de rimatoriu	—48
	de midiu locu . .	„ de berbece	—24
Porumbulu	4.20	100 Chile. fl. cr.	
Moiu	4.30	Seu de vita prospetu .	32.—
Hrisca	—	„ „ „ topitu	36.—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 14 Novembre st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	61.45	Oblig. rurali ungare .	73.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	62.45	„ „ Banat-Timis. . . .	79.—
Losurile din 1860 . . .	112.40	„ „ transilvane.	84.—
Actiunile bancei nation. .	793.—	„ „ croato-slav.	74.75
„ instit. de creditu . . .	231.30	Argintulu in marfari .	100.—
Londr'a, 3 luni	116.15	Galbini imperatesci . .	5.57
		Napoleond'ori	9.33
		Marci 100 imp. germ. .	57.65

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioane Gótt si fiu Henricu.